

можна забезпечити на основі прогнозу економічної обстановки та змін зовнішнього середовища.

Ключове місце серед чинників, що забезпечують конкурентоспроможне економічне зростання, належить якості та інтенсивності інноваційної діяльності, результати якої часто є непередбаченими. Тому в управлінні інноваційним розвитком підприємства необхідно використовувати системний підхід, а стратегію його розвитку слід формувати на основі оптимізації її структури, цілей, властивостей за допомогою максимізації ефективності взаємодії її компонентів.

В основі аналізу інноваційного розвитку підприємства повинна лежати методологія економіко-математичного моделювання, яка дозволяє досліджувати економічні процеси шляхом створення їх моделей. Перевага використання економіко-математичних моделей полягає в можливості здобуття з їх допомогою підтверджуваних розрахунками висновків про загальні характеристики інноваційного розвитку підприємства.

Важливу роль в підтримці інноваційного розвитку повинна відігравати держава, зокрема оптимізуючи рівень податкового навантаження; забезпечуючи підприємства фінансовою підтримкою за рахунок, як державного так і місцевих бюджетів.

Отже, правильний вибір стратегії дозволить підвищити внутрішні можливості інноваційної діяльності, виявити приховані резерви розвитку організації в цілях підвищення ефективності її комерційної діяльності. Здібність до реалізації стратегії інноваційного розвитку і практичного використання інновацій стає необхідною умовою досягнення якісного економічного зростання, науково-технічного прогресу і високої конкурентоспроможності підприємства.

К.Л. ТУЖИК, аспірант, м. Київ, НУБіП України

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ АПК ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОЦЕС ТА УПРАВЛІННЯ НИМ

Сьогодні наша планета і світ переживають найкращі і разом з тим найгірші часи. З однієї сторони відбувається небачене досі процвітання, але з іншої сторони планета знаходиться в кризовому стані. Тому необхідність збереження і раціонального

використання всієї різноманітності природних ресурсів постала як ніколи вагомою. Саме це являється ключем майбутнього існування всього людства.

В другій половині ХХ століття були здійснені спроби пошуку нової моделі світового порядку, якісно нового стану глобальної системи. Результатом спільних і ціле направлених зусиль світового суспільства, що діяло на основі мандату ООН із залученням авторитетних експертів і громадськості різних країн, виступила розробка стратегії сталого розвитку (в перекладі з англійського sustainable development). Акцент в ній зроблений на пошук принципів влаштування суспільства з врахуванням загальнолюдської проблематики і конкретних узгоджених дій, які повинні бути направлені на їх реалізацію [1, с. 46].

На теперішній час існує безліч трактувань поняття «сталий розвиток», навколо якого точаться безперервні дискусії щодо протиріч у його значенні, але найпершим і найбільш лаконічним, на нашу думку, є визначення, що було прийнято ООН.

Сталий розвиток – це такий розвиток, який забезпечує задоволення потреб в теперішній час, але не ставить під загрозу можливість майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби [1, с. 34].

Суспільні зусилля глобального масштабу нічого не варті без погодження окремих складових світової економіки. Підприємство виступає такою складовою, від якої залежить ефективно функціонування всієї глобальної економічної системи (див. рис. 1).

Рис. 1. Місце підприємства у світовій економіці. Джерело: розробка автора

Тобто стабільність існування і динаміки розвитку економіки країни визначається тим, наскільки погоджена діяльність окремих її соціально – економічних систем, що формують структуру національної економіки [3, с. 44]. Такої збалансованості можливо досягти завдяки переходу на сталий розвиток підприємств та відповідної системи управління цим інноваційним процесом.

Отже, сталий розвиток підприємства – це розвиток, за якого задовольняються потреби нинішнього та майбутнього поколінь населення з одночасним збереженням навколишнього середовища та сприянням розквіту економіки країни загалом.

Під управлінням сталим розвитком розуміють обмежені у часі ціленаправлені дії на елементи і структуру підприємства з встановленими вимогами щодо кінцевого результату та обмеженнями на ресурси для забезпеченості його сталого розвитку [3, с.46].

Управління сталим розвитком підприємства базується на 2 основних задачах [3, с.44]:

1. Планування розвитку системи, тобто вибір сталої траєкторії досягнення цілей і відповідних кількісних і якісних характеристик потоків обміну ресурсами;

2. Задача стабілізації, тобто компенсація раптових невдоволень, які діють впливають на поточний процес обміну ресурсами із зовнішнім середовищем з метою недопущення втрати локальної сталості.

Звичайно, кожен підприємець орієнтується на прибуток, а не на забезпечення соціальних потреб, збереження природи та розвитку економіки країни. Протистояти тенденції до зниження норми прибутку можна шляхом впровадження інноваційних науково – технологічних розробок в розвиток підприємства. Однак реалізація стратегії інноваційного розвитку значною мірою залежить від інвестиційної політики, яку проводить підприємство. Відповідно інвестиційно – інноваційний механізм повинен мати комплексність, цільову спрямованість, безперервність та мати напрям на довгострокову перспективу (див. рис. 2).

Цей алгоритм показує залежність від послідовності виконання усіх етапів, які є зазначені в ньому, що впливають на інноваційний розвиток.

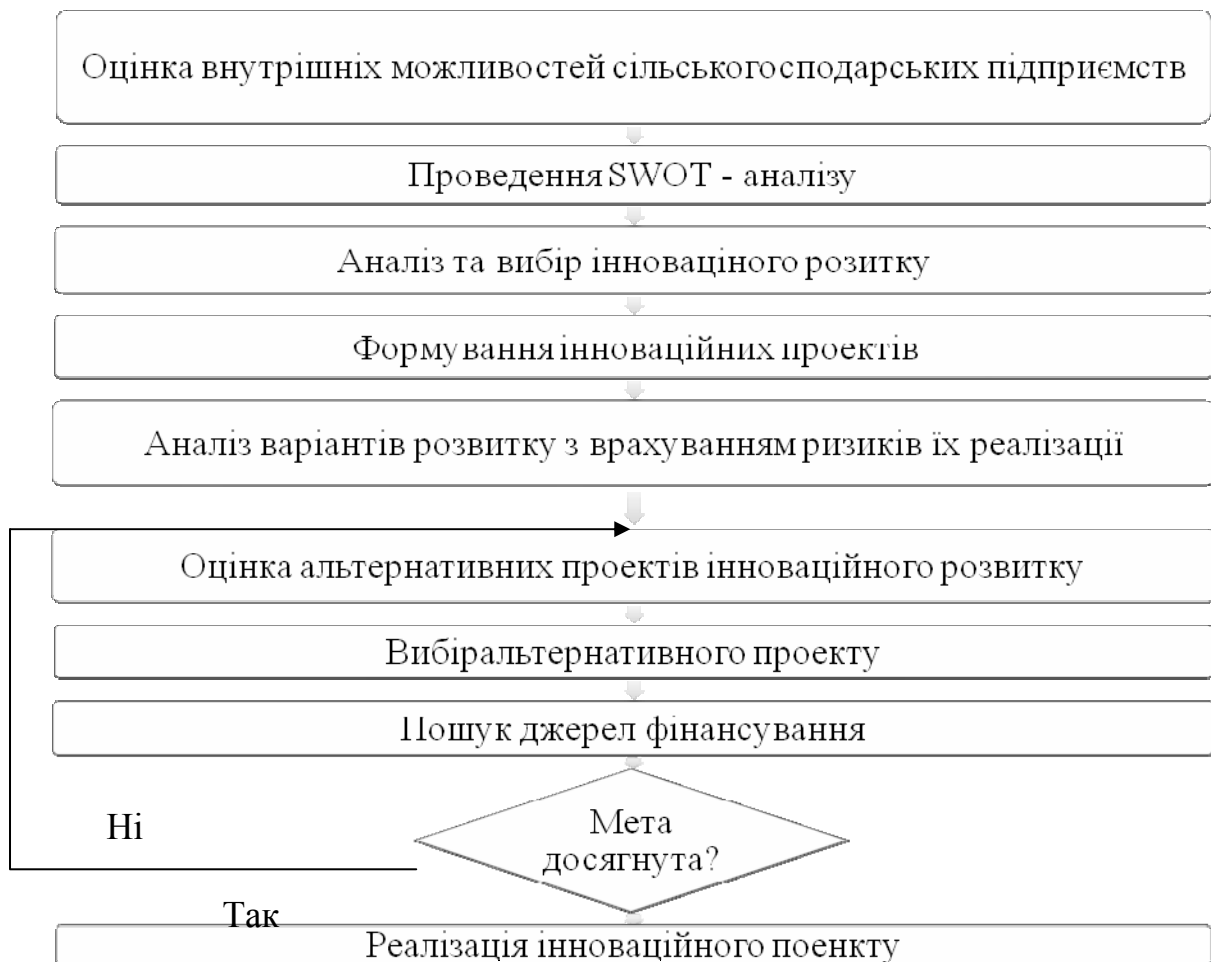

Рис. 2. Алгоритм управління інноваційним процесом підприємства Джерело: [2, с. 158]

Сталий розвиток підприємства можливий лише за умови збалансованого вирішення економічних, соціальних та екологічних задач. Така стратегія потребує не тільки корінних змін у системі управління ним, але й впровадження в розвиток підприємства інноваційних науково – технологічних розробок.

Список літератури: 1. **Большаков Б.Е., Рябкова С.А.** Приложение к учебно-методическому комплексу «Теория и методология проектирования устойчивого развития социо - природных систем». – Дубна: 2009. – 210 с. 2. **Гудзинський О.Д., Никончук В.М.** Управління активізацією діяльністю аграрних підприємств (теоретико – методологічний аспект): монографія / О.Д. Гудзинський, В.М. Никончук. – К.: Компанія ТОВ «Аграр Медіа Груп», 2011. – 185 с. 3. **Петров Э.Г., Подмогильный Н.В., Соколова Н.А., Ходаков В.Е.** Управление устойчивым развитием предприятий. Монография. / Э.Г. Петров, Н.В. Подмогильный, Н.А. Соколова, В.Е. Ходаков. – Херсон: 2009. – 558 с.